

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z chemii w klasie 8

Zagadnienia	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kwasy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia zasady bhp dotyczące obchodzenia się z kwasami - zalicza kwasy do elektrolitów - opisuje budowę kwasów - opisuje różnice w budowie kwasów beztlenowych i kwasów tlenowych - zapisuje wzory sumaryczne kwasów: HCl, H₂S, H₂SO₄, H₂SO₃, HNO₃, H₂CO₃, H₃PO₄ - zapisuje wzory strukturalne kwasów beztlenowych - podaje nazwy poznanych kwasów - wskazuje wodór i resztę kwasową we wzorze kwasu - wyznacza wartościowość reszty kwasowej - wyjaśnia, jak można otrzymać np. kwas chlorowodorowy, siarkowy(IV) - wyjaśnia, co to jest tlenek kwasowy - opisuje właściwości dowolnego, poznanego na lekcji kwasu - stosuje zasadę rozcieńczania kwasów - opisuje podstawowe zastosowania kwasów: chlorowodorowego, azotowego(V) i siarkowego(VI) - wyjaśnia, na czym polega dysocjacja jonowa (elektrolityczna) kwasów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie <i>kwasy</i> zgodnie z teorią Arrheniusa - zapisuje równania reakcji dysocjacji jonowej kwasów (proste przykłady) - rozróżnia doświadczalnie odczyny roztworów za pomocą wskaźników - udowadnia, dlaczego w nazwie danego kwasu pojawia się wartościowość - zapisuje wzory strukturalne poznanych kwasów - wymienia metody otrzymywania kwasów tlenowych i kwasów beztlenowych - wskazuje przykłady tlenków kwasowych - opisuje właściwości poznanych kwasów - opisuje zastosowania poznanych kwasów - wyjaśnia pojęcie dysocjacja jonowa - zapisuje wybrane równania reakcji dysocjacji jonowej kwasów - nazywa kation H⁺ i aniony reszt kwasowych - wymienia wspólne właściwości kwasów - zapisuje obserwacje z przeprowadzanych na lekcji doświadczeń - bada odczyn i pH roztworu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, z czego wynikają wspólne właściwości kwasów - oblicza zawartość procentową pierwiastków chemicznych w cząsteczkach kwasów - zapisuje równania reakcji otrzymywania wskazanego kwasu - wyjaśnia, dlaczego podczas pracy ze stężonymi roztworami kwasów należy zachować szczególną ostrożność - wymienia poznane tlenki kwasowe - wyjaśnia zasadę bezpiecznego rozcieńczania stężonego roztworu kwasu siarkowego(VI) - planuje doświadczalne wykrycie białka w próbce żywności (np.: w serze, mleku, jajku) - zapisuje i odczytuje równania reakcji dysocjacji jonowej (elektrolitycznej) kwasów - opisuje doświadczenia przeprowadzane na lekcjach (schemat, obserwacje, wnioski) - rozwiązuje zadania obliczeniowe o wyższym stopniu trudności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektuje doświadczenia, w wyniku których można otrzymać omawiane na lekcjach kwasy - opisuje reakcję ksantoproteinową - zapisuje i odczytuje równania reakcji dysocjacji jonowej (elektrolitycznej) w formie stopniowej dla H₂S, H₂CO₃ - określa kwasowy odczyn roztworu na podstawie znajomości jonów obecnych w badanym roztworze - podaje przyczyny odczynu roztworów: kwasowego, zasadowego, obojętnego - planuje doświadczenie, które pozwala zbadać pH produktów występujących w życiu codziennym - analizuje proces powstawania i skutki kwaśnych opadów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektuje i przeprowadza doświadczenia, w których wyniku można otrzymać kwasy - identyfikuje kwasy na podstawie podanych informacji - interpretuje wartość pH w ujęciu jakościowym (odczyny: kwasowy, zasadowy, obojętny) - proponuje sposoby ograniczenia powstawania kwaśnych opadów

	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcia: jon, kation i anion - wymienia rodzaje odczynu roztworu - wymienia poznane wskaźniki - określa zakres pH i barwy wskaźników dla poszczególnych odczynów - wyjaśnia pojęcie kwaśne opady - oblicza masy cząsteczkowe HCl i H₂S 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak powstają kwaśne opady - podaje przykłady skutków kwaśnych opadów - oblicza masy cząsteczkowe poznanych kwasów 			
Sole	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje budowę soli - wskazuje metal i resztę kwasową we wzorze soli - tworzy nazwy soli na podstawie wzorów sumarycznych (proste przykłady) - tworzy i zapisuje wzory sumaryczne soli na podstawie ich nazw (np. wzory soli kwasów: chlorowodorowego, siarkowodorowego i metali, np. sodu, potasu i wapnia) - wskazuje wzory soli wśród wzorów różnych związków chemicznych - definiuje pojęcie dysocjacja jonowa (elektrolityczna) soli - dzieli sole ze względu na ich rozpuszczalność w wodzie - ustala rozpuszczalność soli w wodzie na podstawie tabeli rozpuszczalności - opisuje sposób otrzymywania soli trzema podstawowymi metodami (kwas + zasada, metal + kwas, tlenek metalu + kwas) - zapisuje cząsteczkowo 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapisuje równania reakcji dysocjacji jonowej (elektrolitycznej) soli rozpuszczalnych w wodzie - podaje nazwy jonów powstałych w wyniku dysocjacji jonowej soli - wymienia cztery najważniejsze sposoby otrzymywania soli - podaje nazwy i wzory soli (typowe przykłady) - zapisuje równania reakcji zobojętniania w formach: cząsteczkowej, jonowej oraz jonowej skróconej - podaje nazwy jonów powstałych w wyniku dysocjacji jonowej soli - odczytuje równania reakcji otrzymywania soli (proste przykłady) - korzysta z tabeli rozpuszczalności soli i wodorotlenków w wodzie - zapisuje i odczytuje wybrane równania reakcji dysocjacji jonowej soli - dzieli metale ze względu na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposoby zachowania się metali w reakcji z kwasami (np. miedź i magnez w reakcji z kwasem chlorowodorowym) - zapisuje obserwacje z doświadczeń przeprowadzanych na lekcji - zapisuje równania reakcji otrzymywania soli (reakcja strąceniowa) w formach cząsteczkowej i jonowej - tworzy i zapisuje nazwy i wzory soli: chlorków, siarczków, azotanów(V), siarczanów(IV), siarczanów(VI), węglanów, fosforanów(V) (ortofosforanów(V)) - zapisuje i odczytuje równania dysocjacji jonowej (elektrolitycznej) soli - ustala, korzystając z szeregu aktywności metali, które metale reagują z kwasami według schematu: metal + kwas → sól + wodór 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia metody otrzymywania soli - zapisuje i odczytuje równania reakcji otrzymywania dowolnej soli - proponuje reakcję tworzenia soli trudno rozpuszczalnej i praktycznie nierozpuszczalnej - przewiduje wynik reakcji strąceniowej - podaje zastosowania reakcji strąceniowych - projektuje i przeprowadza doświadczenia dotyczące otrzymywania soli - opisuje zaprojektowane doświadczenia - wyjaśnia przebieg reakcji zobojętniania i reakcji strąceniowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przewiduje, czy zajdzie dana reakcja chemiczna (poznane metody, tabela rozpuszczalności soli i wodorotlenków w wodzie, szereg aktywności metali) - wyjaśnia, jakie zmiany zaszły w odczynie roztworów poddanych reakcji zobojętniania - przeprowadza reakcję tworzenia soli trudno rozpuszczalnej i praktycznie nierozpuszczalnej - przewiduje efekty zaprojektowanych doświadczeń dotyczących otrzymywania soli (różne metody)

	<p>równania reakcji otrzymywania soli</p> <ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia <i>reakcja zobojętniania</i> i <i>reakcja strąceniowa</i> – odróżnia zapis cząsteczkowy od zapisu jonowego równania reakcji chemicznej – określa związek ładunku jonu z wartościowością metalu i reszty kwasowej – podaje przykłady zastosowań soli 	<p>ich aktywność chemiczną (szereg aktywności metali)</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposoby zachowania się metali w reakcji z kwasami (np. miedź i magnez w reakcji z kwasem chlorowodorowym) – podaje przykłady soli występujących w przyrodzie – podaje przykłady soli występujących w przyrodzie 			
Związki węgla z wodorem	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie związku organiczne – podaje przykłady związków chemicznych zawierających węgiel – wymienia naturalne źródła węglowodorów – wymienia nazwy produktów destylacji ropy naftowej i podaje przykłady ich zastosowania – stosuje zasady bhp w pracy z gazem ziemnym oraz produktami przeróbki ropy naftowej – definiuje pojęcie węglowodory – definiuje pojęcie szereg homologiczny – definiuje pojęcia: węglowodory nasycone, węglowodory nienasycone, alkanany, alkeny, alkiny – zalicza alkanany do węglowodorów nasyconych, a alkeny i alkiny – do nienasyconych – zapisuje wzory sumaryczne: alkanów, alkenów i alkinów od 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyporządkowuje dany węglowódor do odpowiedniego szeregu homologicznego – zapisuje równania reakcji spalania niecałkowitego metanu, etanu – wyjaśnia pojęcie szereg homologiczny – tworzy nazwy alkenów i alkinów na podstawie nazw odpowiednich alkanów – zapisuje wzory: sumaryczne, strukturalne i półstrukturalne (grupowe); podaje nazwy: alkanów, alkenów i alkinów – buduje model cząsteczki: metanu, etenu, etynu – wyjaśnia różnicę między spalaniem całkowitym a spalaniem niecałkowitym – opisuje właściwości fizyczne i chemiczne (spalanie) alkanów (metanu, etanu) oraz etenu i etynu – zapisuje i odczytuje równania reakcji spalania metanu, etanu, przy dużym i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, od czego zależą właściwości węglowodorów – tworzy wzory ogólne alkanów, alkenów, alkinów (na podstawie wzorów kolejnych związków chemicznych w danym szeregu homologicznym) – proponuje sposób doświadczalnego wykrycia produktów spalania węglowodorów – zapisuje równania reakcji spalania alkanów przy dużym i małym dostępie tlenu – zapisuje równania reakcji spalania całkowitego alkenów i alkinów – zapisuje i odczytuje równania reakcji otrzymywania etynu – zapisuje równania reakcji etenu i etynu z bromem, polimeryzacji etenu – opisuje rolę katalizatora w reakcji chemicznej – opisuje właściwości i zastosowania polietylenu – wykonuje obliczenia związane z węglowodorami (masa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapisuje równania reakcji spalania całkowitego i niecałkowitego alkenów i alkinów – wyjaśnia zależność między długością łańcucha węglowego a właściwościami fizycznymi alkanów (np. stanem skupienia, lotnością, palnością, gęstością, temperaturą topnienia i wrzenia) – wyjaśnia, co jest przyczyną większej reaktywności węglowodorów nienasyconych w porównaniu z węglowodorami nasyconymi – projektuje doświadczenie chemiczne umożliwiające odróżnienie węglowodorów nasyconych od węglowodorów nienasyconych – zapisuje równanie reakcji polimeryzacji etenu – porównuje właściwości węglowodorów nasyconych i węglowodorów nienasyconych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje właściwości węglowodorów – wyjaśnia zależność między długością łańcucha węglowego a właściwościami fizycznymi alkanów – opisuje wpływ wiązania wielokrotnego w cząsteczce węglowodoru na jego reaktywność – zapisuje równania reakcji przyłączania (np. bromowodoru, wodoru, chloru) do węglowodorów zawierających wiązanie wielokrotne – projektuje i przeprowadza doświadczenie chemiczne umożliwiające odróżnienie węglowodorów nasyconych od węglowodorów nienasyconych – analizuje znaczenie węglowodorów w życiu codziennym

	<p>1 do 5 atomów węgla</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysuje wzory strukturalne i półstrukturalne (grupowe): alkanów, alkenów i alkinów o łańcuchach prostych (do pięciu atomów węgla w cząsteczce) – podaje nazwy systematyczne alkanów (do pięciu atomów węgla w cząsteczce) – podaje wzory ogólne: alkanów, alkenów i alkinów – opisuje budowę i występowanie metanu – opisuje właściwości fizyczne i chemiczne metanu, etanu – wyjaśnia, na czym polegają spalanie całkowite i spalanie niecałkowite – zapisuje równania reakcji spalania całkowitego metanu, etanu – podaje wzory sumaryczne i strukturalne etenu i etynu – opisuje najważniejsze właściwości etenu i etynu – definiuje pojęcia: polimeryzacja, monomer i polimer – opisuje najważniejsze zastosowania metanu, etenu i etynu – opisuje wpływ węglowodorów nasyconych i węglowodorów nienasyconych na wodę bromową (lub rozcieńczony roztwór manganianu(VII) potasu) 	<p>małym dostępie tlenu</p> <ul style="list-style-type: none"> – pisze równania reakcji spalania etenu i etynu – porównuje budowę etenu i etynu – wyjaśnia, na czym polegają reakcje przyłączania i polimeryzacji – opisuje właściwości i niektóre zastosowania polietylenu – wyjaśnia, jak można doświadczalnie odróżnić węglowodory nasycone od węglowodorów nienasyconych, np. metan od etenu czy etynu – oblicz masy cząsteczkowe trzech pierwszych węglowodorów – podaje obserwacje do wykonywanych na lekcji doświadczeń 	<p>cząsteczkowa, zawartość procentowa pierwiastków)</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje informacje na temat zastosowań alkanów, etenu i etynu; wymienia je 		
<p>Pochodne węglowodorów</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dowodzi, że alkohole, kwasy karboksylowe, estry i aminokwasy są pochodnymi węglowodorów – opisuje budowę pochodnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to jest grupa funkcyjna – zaznacza grupy funkcyjne w alkoholach, kwasach karboksylowych, estrach, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia stwierdzenie, że alkohole i kwasy karboksylowe tworzą szeregi homologiczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bada wybrane właściwości fizyczne kwasu etanowego (octowego) - zapisuje równania reakcji spalania i reakcji dysocjacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, w jaki sposób tworzy się nazwę systematyczną glicerolu - wyjaśnia, dlaczego niektóre wyższe kwasy karboksylowe

	<p>węglowodorów (grupa węglowodorowa + grupa funkcyjna)</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia pierwiastki chemiczne wchodzące w skład pochodnych węglowodorów - zalicza daną substancję organiczną do odpowiedniej grupy związków chemicznych - zapisuje wzory ogólne alkoholi, kwasów karboksylowych i estrów - dzieli alkohole na monohydroksylowe i polihydroksylowe - zapisuje wzory sumaryczne alkoholi monohydroksylowych o łańcuchach prostych zawierających do trzech atomów węgla w cząsteczce - wyjaśnia, co to są nazwy zwyczajowe i nazwy systematyczne - tworzy nazwy systematyczne alkoholi monohydroksylowych o łańcuchach prostych zawierających do trzech atomów węgla w cząsteczce, podaje zwyczajowe (metanolu, etanolu) - zaznacza resztę kwasową we wzorze kwasu karboksylowego - opisuje najważniejsze właściwości metanolu, etanolu i glicerolu oraz kwasów etanowego i metanowego - zapisuje równanie reakcji spalania metanolu - opisuje podstawowe zastosowania etanolu i kwasu etanowego - dzieli kwasy karboksylowe na nasycone i nienasycone 	<p>aminokwasach; podaje ich nazwy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rysuje wzory półstrukturalne (grupowe), strukturalne alkoholi - rysuje wzory półstrukturalne o łańcuchach prostych zawierających do trzech atomów węgla w cząsteczce - rysuje wzory półstrukturalne (grupowe), strukturalne kwasów - rysuje wzory półstrukturalne o łańcuchach prostych zawierających do dwóch atomów węgla w cząsteczce; podaje ich nazwy - bada właściwości fizyczne glicerolu - omawia budowę i właściwości aminokwasów (na przykładzie glicyny) - podaje przykłady występowania aminokwasów - zapisuje nazwy i wzory omawianych grup funkcyjnych - wyjaśnia, co to są alkohole polihydroksylowe - zapisuje wzory i podaje nazwy alkoholi monohydroksylowych o łańcuchach prostych (zawierających do pięciu atomów węgla w cząsteczce) - zapisuje wzory sumaryczny i półstrukturalny (grupowy) propano-1,2,3-triolu (glicerolu) - podaje odczyn roztworu alkoholu - zapisuje równania reakcji spalania etanolu - podaje przykłady kwasów organicznych występujących 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje fermentację alkoholową - tworzy nazwy prostych kwasów karboksylowych (do pięciu atomów węgla w cząsteczce) i zapisuje ich wzory sumaryczne i strukturalne - opisuje dysocjację jonową kwasów karboksylowych - bada odczyn wodnego roztworu kwasu etanowego (octowego) - zapisuje równania reakcji kwasów metanowego i etanowego z tlenkami metali - wyjaśnia, jak można doświadczalnie udowodnić, że dany kwas karboksylowy jest kwasem nienasyconym - tworzy nazwy estrów pochodzących od podanych nazw kwasów i alkoholi - opisuje sposób otrzymywania wskazanego estru (np. octanu etylu) - zapisuje obserwacje z wykonywanych na lekcji doświadczeń chemicznych - wymienia zastosowania: metanolu, etanolu, glicerolu, kwasu metanowego, kwasu octowego 	<p>jonowej kwasów metanowego i etanowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapisuje równania reakcji kwasów metanowego i etanowego z wodorotlenkami - podaje nazwy soli kwasów organicznych - zapisuje równania reakcji otrzymywania estru (np. octanu metylu) - wyjaśnia, dlaczego alkohol etylowy ma odczyn obojętny - zapisuje równania reakcji spalania alkoholi - podaje nazwy zwyczajowe i systematyczne alkoholi i kwasów karboksylowych - porównuje właściwości kwasów organicznych i nieorganicznych - porównuje właściwości kwasów karboksylowych - rysuje wzory półstrukturalne (grupowe) kwasów: palmitynowego, stearynowego, oleinowego - zapisuje równania reakcji otrzymywania podanych estrów - tworzy wzory estrów na podstawie nazw kwasów i alkoholi - zapisuje wzór poznanego aminokwasu 	<p>nazywa się kwasami tłuszczowymi</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje proces fermentacji octowej - projektuje doświadczenie chemiczne umożliwiające odróżnienie kwasu oleinowego od kwasów palmitynowego lub stearynowego - planuje i przeprowadza doświadczenie pozwalające otrzymać ester o podanej nazwie - analizuje konsekwencje istnienia dwóch grup funkcyjnych w cząsteczce aminokwasu - zapisuje równanie kondensacji dwóch cząsteczek glicyny
--	---	---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze kwasy tłuszczowe - opisuje najważniejsze właściwości długołańcuchowych kwasów karboksylowych (stearynowego i oleinowego) - definiuje pojęcie mydła - definiuje pojęcie estry - wymienia przykłady występowania estrów w przyrodzie - opisuje zagrożenia związane z alkoholami (metanol, etanol) - wśród poznanych substancji wskazuje te, które mają szkodliwy wpływ na organizm - wymienia najważniejsze zastosowania poznanych związków chemicznych (np. etanol, kwas etanowy, kwas stearynowy) - opisuje negatywne skutki działania etanolu na organizm 	<p>w przyrodzie (np. kwasy: mrówkowy, szczawiowy, cytrynowy) i wymienia ich zastosowania</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje właściwości kwasów metanowego (mrówkowego) i etanowego (octowego) - podaje nazwy soli pochodzących od kwasów metanowego i etanowego - podaje nazwy długołańcuchowych kwasów monokarboksylowych (przykłady) - zapisuje wzory sumaryczne kwasów: palmitynowego, stearynowego i oleinowego - podaje przykłady estrów - wyjaśnia, na czym polega reakcja estryfikacji - wymienia właściwości fizyczne octanu etylu 			
Substancje o znaczeniu biologicznym	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne pierwiastki chemiczne wchodzące w skład organizmu - wymienia podstawowe składniki żywności i miejsca ich występowania - wymienia pierwiastki chemiczne, których atomy wchodzą w skład cząsteczek: tłuszczów, cukrów (węglowodanów) i białek - dzieli tłuszcze ze względu na: pochodzenie i stan skupienia - wymienia rodzaje białek - dzieli cukry (sacharydy) na cukry proste i cukry złożone - definiuje białka jako związki chemiczne powstające z 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje wzory sumaryczne: glukozy i fruktozy, sacharozy, skrobi i celulozy - definiuje pojęcia: denaturacja, koagulacja, żel, zol - opisuje wybrane właściwości fizyczne tłuszczów - wyjaśnia, jak można doświadczalnie odróżnić tłuszcze nienasycone od tłuszczów nasyconych - opisuje właściwości białek - wymienia czynniki powodujące koagulację białek - opisuje właściwości fizyczne: glukozy, fruktozy, sacharozy, skrobi i celulozy 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje budowę cząsteczki tłuszczu jako estru glicerolu i kwasów tłuszczowych - bada właściwości fizyczne wybranych związków chemicznych (glukozy, fruktozy, sacharozy, skrobi i celulozy) - podaje wzór ogólny tłuszczów - bromową - wyjaśnia, co to znaczy, że sacharoza jest disacharydem - wymienia różnice we właściwościach fizycznych skrobi i celulozy - wyjaśnia, dlaczego skrobia i celuloza są polisacharydami 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykrywa obecność skrobi i białka w produktach spożywczych - podaje wzór ogólny tłuszczów - omawia różnice w budowie tłuszczów stałych i tłuszczów ciekłych - wyjaśnia, dlaczego olej roślinny odbarwia wodę - definiuje pojęcia: peptydy, peptyzacja, wysalanie białek - opisuje różnice w przebiegu denaturacji i koagulacji białek - wyjaśnia, co to są dekstryny 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje białka jako związki chemiczne powstające w wyniku kondensacji aminokwasów - projektuje i przeprowadza doświadczenie chemiczne umożliwiające odróżnienie tłuszczu nienasyconego od tłuszczu nasyconego - projektuje doświadczenia chemiczne umożliwiające wykrycie białka za pomocą stężonego roztworu kwasu azotowego(V)

	<p>aminokwasów</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady: tłuszczów, sacharydów i białek - wymienia przykłady występowania celulozy i skrobi w przyrodzie - wymienia zastosowania poznanych cukrów - wymienia czynniki powodujące denaturację białek - podaje reakcje charakterystyczne białek i skrobi - opisuje znaczenie: wody, tłuszczów, białek, sacharydów, witamin i mikroelementów dla organizmu - wymienia funkcje podstawowych składników odżywczych 	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie wiązanie peptydowe - opisuje znaczenie i zastosowania skrobi, celulozy i innych poznanych związków chemicznych 			
--	---	---	--	--	--